

of Modern Texts in Translation

November 2016

Cassian Maria Spiridon

translated into English by MTTLC graduate

Izabela Vațe

© MTTLC http://revista.mttlc.ro/

1

eZine of Modern Texts in Translation

Director **Lidia Vianu**

ISSN 1842-9149

Issue 170 November 2016

Issue Editor **Cristina Drăgoi**

© MTTLC

© The University of Bucharest

Poems by Cassian Maria Spiridon

translated into English by MTTLC graduate

Izabela Vațe

Reviser: **Oana Diaconu**

IT Expertise: **Cristian Vîjea Simona Sămulescu**

2

Translation Café started in the year 2007, as the magazine of the MA Programme for the Translation of the Contemporary Literary Text (MTTLC), at the University of Bucharest.

The eZINE consists of translations by graduate students of MTTLC, as a prolongation of their activity in class. They are meant to give the graduates a taste of their future profession, and also to increase their sense of responsibility for a translation they sign under their own name.

The texts are translated from or into English, and belong to all literary genres – fiction, poetry, literary criticism, as well as the drama, the essay. The focus is on Modern Literature, broadly meaning the 20th and the 21st centuries: Romanian, British, and American among others.

http://www.masterat.mttlc.ro/ http://revista.mttlc.ro/ http://www.editura.mttlc.ro/

For comments or suggestions, please contact the publisher lidia.vianu@g.unibuc.ro

3

Poems by

Translated into English by MTTLC graduate

Cassian Maria Spiridon

Izabela Vațe

Poems by Cassian Maria Spiridon

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

4

Table of contents **Cuprins** Stone and wave ________28 Stîncă și val ________28 Incantation ______31 Descîntec ______31

Poems by **Cassian Maria Spiridon** Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

5

The Discovery of the shadow60	Descoperirea umbrei
The meeting of the god62	Întîlnirea zeului
An unequal fight65	O luptă inegală
It is the hour when the place flies by71	E ora cînd trece avionul
On one morning75	Într-o dimineață
I am intoxicating81	Sînt ameţitoare
Interview with the poet Cassian Maria Spiridon 83	Interviu cu poetul Cassian Maria Spiridon 83

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

6

An adventure at daybreak

O aventură în zori

we are walking ahead of the clouds

- light steps -

pressed in coils

they are sailing/ peacefully, I wonder!/

(-what does the eye see from the skies?-)

to places known only to them

mountain chains cross

the Ocean/ with all their

shadow contours

to ephemeral lands/

on a wrinkle-covered face/

stretch marks are surfacing

călcăm pe dinaintea norilor

cu pas de aer

îngrămădiți în vălătuci

se mișcă/ pașnic oare!/

(- ce vede ochiul din cerime? -)

spre locuri doar de ei știute

lanţuri muntoase străbat

Oceanul/ cu întregul lor

contur de umbră

pe pămînturi efemere

pe fața-n riduri/

se ridică lungi vergeturi

Poems by Cassian Maria Spiridon

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

7

water banks

like the marks left by a rod

after hitting a tense/back

I make lines on the Ocean

we live to cross

a changing

Geography

the time is chained

by your hand/ which is lying

pale, on my forehead

In the star-visited mirror

in the blow of the breeze/ with a monotonous sound of engines

mal de ape

ca după o nuia

lovind spinarea/ încordată

trag linii pe Ocean

trăim spre a traversa

o geografie

schimbătoare

e timpul încătușat

de mîna ta/ ce-mi poposește

palidă pe frunte

Pe oglinda vizitată pe vizitată de stele

în bătaia brizei/ cu un sunet monoton

de motoare

Poems by Cassian Maria Spiridon

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vate

8

on a ship/ floating on the egean sea

I fall asleep

I break away from the world/ I am forsaken

left to oblivion

my first love joins me

in the morning chill

only the sea and the city, through a curtain of fog

waves treaded on by greeks and phoenicians...

ancient peoples

only fortresses in ruins have survived

we are pushed by an even roar

closer on the dark open sea

my steps are wheels of water

we are sailing on the salty dunes

pe un vapor/ plutitor pe marea egee

cad în somn

mă rup de lume/ sînt părăsit

lăsat uitării

iubirea dintîi mă însoțește

prin răcoarea dimineții

doar marea și orașul într-o pînză de ceață

valuri călcate de greci/ fenicieni...

popoare vechi

au rămas doar cetăți în ruine

c-un vuiet egal sîntem împinși

tot mai în largul întunecat al mării

roate de ape sînt paşii

călătorim printre dune sărate

Poems by **Cassian Maria Spiridon** Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

9

indulgent/ dotted with high white-ish
Islands

companion seagulls are gliding

careful flocks of black-tipped/

white-winged seagulls

they have round/ spindle-shaped bellies

you hear sound of sirtaki/ gentle rhythms

one step back/ one step back

bouncy steps/ lifted hands

still bodies

lonely souls gathered on decks

on multiple levels

wanderers among islands/

îngăduitoare/ punctate cu insule înalt albicioase

pescărușii planează însoțitori

perechi atente/ cu aripi albe

terminate într-o pată neagră

au pîntece rotunde/ fusiforme

auzi sirtaki/ ritmuri domoale

pas înapoi/ pas înapoi

paşi săltaţi/ mîini ridicate

trupuri încremenite

singurătăți adunate pe punți

la nivele multiple

rătăcitori printre insule îngropate/

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vate

10

that are buried in stone
of life/ of the shadiest crinkles
they all seem to know me/
on the water horizon

in the cold immensity
where ice monsters are floating
you see/ moving geysers
in the star-visited mirror

***

my lover has expressive charms like a Beethovenian sonata she looks like a chthonic Goddess în piatră

din viață/ din pliurile cele mai umbroase

toate par a mă cunoaște/

în orizont de ape

pierdut/ pe căile balenei în imensitățile reci între care plutesc monștri de gheață vezi/ pe oglinda vizitată de stele gheizere mișcătoare

***

iubita are nurii expresivi ca o sonată beethoveniană cu sîni și șolduri de statuie

11

with statuesque breasts and hips she expresses herself freely and carnally she is a *mater genitrix* and a Beatrice

bitter winds are coming/ they are blowing
they are rushing bitingly
they have wheels and iron mouths
they would want to swallow us
they are / like angels' palms
on cheeks

we embrace without a past
 / the pair who starts the world/
a weary curiosity is leading us
/ to the gathering of moments/
tamed hearts

pare o zeiță chtoniană
ea se exprimă liber și carnal
o *mater genitrix* și Beatrice

vin friguri/ se avîntă
se reped tăioase
au roți și boturi de metal
ar vrea să ne înghită
sînt/ precum palmele de îngeri
pe obraze

ne îmbrățișăm fără trecut

/ perechea ce începe lumea/
o curiozitate ostenită ne îndrumă

/ în adunarea clipelor
inimi îmblînzite

12

are digging through the warm air

sapă prin aerul cald

a tunnel of meanings

un tunel de-nțelesuri

from the Constellations' run

we find out the remains of the destruction

a journey which covers

our desperation

in frozen waves

în fuga Constelațiilor

aflăm urmele distrugerii

o călătorie ce ne îmbracă

în valuri înghețate

disperarea

and your mouth is a spring

from which I taste the childhood

I am leaning against a cherry tree

lonely and stately/ among small hornbeams

and astray oaks

iar gura ta e un izvor

din care gust copilăria

stau rezemat de un cireș

însingurat și falnic/între carpenii pitici

și rătăciți stejari

so what the summer is ending

ce dacă vara se termină

Poems by Cassian Maria Spiridon

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

13

*** ***

these lilac flowers aceste flori de liliac are the last ones/ I am giving to you sînt ultimele/ ce ți le dărui this millennium din tot acest mileniu during which we were present/ for so little în care am fost prezenți/ atîta de puțin

(only half-century) (doar jumătate dintr-un veac)

they were plucked/ surreptitiously/ barely blooming sînt rupte/ pe ascuns/abia-nflorite

from the spring's sap din mustul priverii

forgetting/ then uitînd/ atunci

with the sweet unnatural carelessness of love cu dulcea și fireasca nepăsare a iubirii

that was the remaining year că-i anul de pe urmă

that ends centuries and a millennium ce-ncheie veacuri și mileniu

let's love one another/ in death's various patterns să ne iubim/ în diferitele tipare ale morții

14

myriad pictures of our entangled bodie
may disappear
i am weeping/ and my tears are
gleaming bricks on night's wall

i am perishing/ not the time, though
in which I envelop myself
i remain standing
i put snow on my eyes
and your cold hand
there, on my chest
where/ something is ticking

lilac blood is the flower of Syringa Carpinian orientalis s-or rătăci imagini numeroase cu trupurile noastre îmbrățișate plîng/ și lacrimile sînt lucitoare cărămizi în zidurile nopții

eu mă sfîrşesc/ dar nu şi timpul în care mă-nfășor rămîn în picioare îmi pun zăpada pe ochi şi mîna ta rece acolo unde în piept/ cineva ticăie

sînge liliachiu este floarea de Syringa Carpinian orientalis

15

***

heavy/ milky/ love-laden snowflakes are rising from the Ocean

from the maternal bosom/ an army is leaving

tempestuously and unmeasurably

from the entire expanse of water

devoured by power

they are ascending to the skies

they are lighter and lighter

shrunken/ frozen

by the flight through the freezing air

slowly/ slowly/ they are melting with longing

din Ocean se ridică

fulgi grei/ lăptoși/ încărcați de iubire

***

din sînul matern/ pleacă mulțime

de pe toată întinderea de ape

vijelios și fără măsură

absorbiți cu putere

urcă la cer

sînt tot mai supli

micșorați/ înghețați

de zborul prin aerul tare

încet/ încet/ se usucă

de dor

16

The cloak of damnation

when, from among the clouds, like a skull the Moon/ the queen of mercilessness/ is watching us from among swaying trees

at confused hours

forgive it/ I am wearing the cloak of damnation

caught/ hand in hand

let's love each other all night long accompanied by a congregation of crickets let's cover ourselves with future/ leaves let's tear apart/ cell by cell/ helplessness

they are coming like a cannonball/ fired from the ramparts of the Alba Fortress

Mantaua osîndirii

cînd dintre nori ca o tigvă/
Luna/ regina neîndurării/ ne privește
printre copaci legănători

tu iartă/ port pe umeri mantaua osîndirii

la ceasuri încurcate

prinși/ mînă în mînă

să ne iubim întreaga noapte însoțiți de un sobor de greieri să ne-acoperim de frunze/ viitoare să destrămăm/ celulă cu celulă/ neputința

vin ca o bombardă/ aruncată dintre meterezele Cetății Albe

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vate

17

my cheek is washed by morning's dew
cleaned by crying/ harmonies are heard
it is the time when the sky

changes its light/ its face under the shower of stars

on the shores of the Lethe

we are stepping on the grass rugs
thrown in the pasty ocean of the Comet
(a bearer of water frozen in the shape of crystals)
with hands tied to the night's nipples
i am looking/ for an escape/ in the horns of the crescent moon

the most severe of countless
/ severe/ days
it has been watching me

obrazul e spălat de roua dimineții curățat de plînset/ se aud muzici e vremea cînd cerul

sub ploaia de stele își schimbă lumina/ și fața

pe malurile Lethei

călcăm covoarele de iarbă
aruncat în Oceanul păstos al Cometei
(purtătoare de apă încremenită-n cristale)
cu mîinile legate de sfîrcurile nopții
caut/ în coarnele Lunii/ scăpare

cea mai aspră dintre asprele
/ atât de numeroase/ zile
cu mîna ei de ceasuri nemiloase

18

with its hand of merciless hours

mă veghează

your temple is pressed to

my pain-stricken temple
it is pressing on my eyes' light
as buds do when spring comes

ai tîmpla lipită

de tîmpla mea îndurerată
pe lumina ochiului apasă
ca mugurii cînd vine primăvara

***

***

you see swimming in the blueness of the sea fish – solitary/ in pairs/ in groups – unaffected by steps uncaring to what they are pushing us to do but observant to the movement of your entwined shadow

vezi albăstrime înotînd

pești singuri/ perechi/ în grup

nestingheriți de pași

nepăsători la cîte ne îndeamnă

dar ageri la mișcarea umbrei tale

îngemănată

Poems by Cassian Maria Spiridon

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

19

all this embodiment toată această alcătuire

will melt se va topi

as if it had never been de parcă nicicînd nu ar fi fost

and the leaves/ now so green şi frunzele/ acum atît de verzi

withered will melt in the loam ingălbenite s-or topi în humă

even the one so rich in branches chiar cel atîta de bogat în ramuri

the old poplar/ will go to sleep at the proper time

bătrânul plop/ se va culca la vremea cuvenită

in the fertile bed in patul rodnic

enriched by countless autumns îmbogățit de numeroase toamne

that is survived prin care a trecut

i am looking at the poplar mă uit la plop

it is self-sufficient își este suficient

just like the tiles on the roof la fel olanele de pe casă

i clear my sight of all the bad things imi spăl privirea în Ocean

20

in the Ocean de lucrurile toate
until my skin is covered pînă pielea se acoperă
in the salt and scales of loneliness de sarea și solzii singurătății
and my hands are like those of an amphibian și mîinile îmi sunt ca de amfibie

under the clear sky
i am surrounded by water
where bare mountains
/ that are locked in its waves/
are brimming over

sub limpedele cer

mă aflu tot cuprins de apa

în care munți golași

/ încremeniți în valuri/

se revarsă

21

A released fist

a night/ of tossing and turning spent in a Dominican sanctum built by the conquistadors with a stone dome a quarter of sphere/ floral ribs drawn with a gouge austere spaces

an ache in the jawbones steals your thoughts a beast/ that's what's left

a voyage among geometrically drawn streets illuminated cathedrals

Un pumn eliberat

o noapte/ de răsuciri dureroase

petrecută într-o chilie dominicană

construită de conchistadori

cu o cupolă de piatră

o pătrime de sferă/ nervuri florale

desenate cu dalta

spații austere

o durere în maxilare îți fură gândurile o fiară/ atît mai rămîne

un voiaj printre străzi trasate geometric fixate în piatră

22

built out of stone	catedrale iluminate
in a world transfixed	într-o lume încremenită
with the accompanying pain	durerea însoțitoare

am traversat Oceanul/ pentru a-mi afla
încă și încă o dată/ singurătatea
o transpirație rece
toate așezate sub semnul obsesiv al crucii
în camere/ pe scări/ pe culoare
un patio/ alt patio
grădini repetate
trăsuri/ calești din alte veacuri/

an autumn/ unknown here o toamnă/ necunoscută aici is following me/ faithfully mă urmează/ credincioasă

as ornaments

ca ornamente

Poems by **Cassian Maria Spiridon** Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

23

futility untraced as a form of fatality	zădărnicie asumată ca o fatalitate
with asceticism	cu ascetism
living against my own beliefs	trăire în contra mea
with a different cheek	cu un obraz diferit
/ the one opposed to the heart/	/ cel opus inimii/
like a fist released from fate's grasps	ca un pumn eliberat din strînsorile sorții
t(y)im(pan)e's pressing	apăsarea timp(an)ului
/ in all this space/	/ în tot acest spațiu/
pain-stricken	îndurerată
nothing/ from the battle that is taking place in the spirit	nimic/ din ce se luptă în cuget
is for me	nu-i pentru mine
in the carelessness of the tropical world	în nepăsarea lumii tropicale
you don't love yourself	nu te iubești

you're living your life as if it were a form of punishment

duci viața ca o pedeapsă

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

24

you're following a path/ in front of you there is a spacious emptiness

urmezi o cale/ în față un gol încăpător

you are not there

the Ocean and the mountain chains
bear witness to the distance
i feel your temple/ understanding/ on my shoulder
pressed to my ribs
you follow my silhouette
your fingers/ their tremour/ encircle my torso
it is a living/ throbbing shadow
it is one and the same with your fleshy being

nu ești aici

Oceanul și rîndurile de munți
stau mărturie a distanței
simt tîmpla/ înțelegătoare/ pe umăr
lipită coastelor mele
îmi urmărești conturul
degetele/ în tremurul lor/ cuprind torsul
e o umbră vie/ palpitîndă
una din ființa ta de carne

and the soul

is catching me in the airy net like an avalanche of photons și sufletul

ca o avalanșă de fotoni de cuante îndrăgostite

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vate

25

of inlove quantes	mă curpinde în năvodul de aer
-------------------	-------------------------------

the thought is searching for you ca pe o insulă/ un pămînt între apele cerului as if it were searching for an island/ a land between the sky's te caută gîndul waters

it is creating/ re-creating te creează/ te re-creează
you/ making you whole for me pe tine/ mie întregindu-te
as much as the mind and the soul can bear atît cît mintea și inima suportă

the body has his life corpul are viaţa lui

i have dreamt you/ my hands didn't know where to have their rest

you were with me/ you and my pain erai cu mine/ tu şi durerea
only an illusory one/ a purely-material one una doar iluzorie/ una pur materială
you were asking for my help/ to take/ to bring îmi cereai să ajut/ să duc/ să aduc
something for someone who no longer exists pentru cineva ce nu mai există

Poems by **Cassian Maria Spiridon** Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

26

A red-clad arrow

we are passing through a church/ of oaks
a gothic one
the tips of the branches are
joined at great heights

like a bradding of spirit and sand under a sun the colour of sunset's honey autumn's long wing touches the leaves and our souls

you are alive

and the field is still green the defeats are frozen amidst the blood's plasma

love

O săgeată îmbrăcată în roșu

trecem printr-o biserică/ a stejarilor
gotică
sînt degetele crengilor împreunate
la mari înălțimi
ca o împletire de spirit și trup
sub soarele ca mierea apusului
lunga aripă a toamnei
atinge frunzele și sufletele noastre

tu ești vie și cîmpul încă verde înfrîngerile sunt încremenite prin plasma sîngelui

iubirea

Poems by **Cassian Maria Spiridon** Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

27

is like a red-clad arrow

ca o săgeată îmbrăcată în roșu

it was the heart

that was winding the wheels of Time

turning a propeller of hot steams

as if expelled from night's geyser

when the Moon's lamp turns itself off

and all the stars are asleep

i can only see you with my hand only

my arm is enough to find you

it is enough for you to be embraced/ saved

from the battlements of the soul/

from the flying abysses

era inima

în care pulsau rotițele Timpului

învîrtind o elice de aburi fierbinți

expulzați ca din gheizerul nopții

cînd lampa Lunii se stinge

și toate stelele sînt adormite

te văd doar cu mîna

ajunge doar brațul meu să te afle

ca tu să fii cuprinsă/ salvată

printre crenelurile sufletului/

din hăurile zburătoare

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vate

28

Stone and wave

here/ where the world ends
at Capo da Roca
where the proud mountain/ steps on the shores
from cliff to cliff
and/ a high stonewall/ cuts the Ocean's way
we came together

from the short vegetation

clinging to the cliffs

i gave you the flower rife with petals

small and with a yellow corolla

with pasty stem

wave after wave they are rushing

Stîncă și val

aici/ unde se termină Lumea la Capo da Roca unde pieptos/ din creastă în creastă muntele calcă pe țărmuri și/ perete înalt/ taie calea Oceanului am venit împreună

din vegetație pitică
lipită de stînci
ți-am dăruit floarea bătută
mică și galbenă-n cupă
cu lujer păstos

val după val se aruncă

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vate

29

(stubborn to the foam/ to the small droplet of water)

that are always covered in the sea's milk

we are watching this long conversation

stone and wave

offshore/ over a few stones

hand in hand/ here

they all want us together

***

the one whose name is April
will have the fate of a wooden battering ram/
secretively smiling/ at a wake
the Moon is a naïve maiden

(încăpățînate

pînă la spumă/ pînă la boaba măruntă)

în larg/ peste cîteva stînci

mereu pline de laptele mării

privim această îndelungată vorbire

stîncă și val

mînă în mînă/ aici

toate ne vor împreună

***

pe cine îl cheamă prier un berbec într-un lemn îi va fi soarta/ zîmbind într-ascuns/ la priveghi luna-i fecioară nătîngă

Poems by **Cassian Maria Spiridon** Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

30

and you/ have the chest of a foal
- who/ was the Traveler waiting for/ at sunset
only the clouds can offer an answer –

the flower of love is lost

between the night's thighs a nymph of sweet waters,

of green and bitter waters confident/ the hands are feeling for the ceiling and the walls of the pyramid

iar tu/ ai pieptul de mînzpe cine/ în apus/ aștepta Călătoruldoar norii pot da răspuns -

rătăcită e floarea iubirii

între coapsele nopții

nimfă a apelor dulci

a apelor verzi și amare

încrezătoare/ mîinile pipăie

tavanul și pereții piramidei

31

Incantation

on the streamflow

in the first quarter Moon the incantation shirt is floating the frail/ blond child

keeps the evil eye/ black magic spells away

the old/ flax shirt/ worn-for-many-seasons is thrown in the waters as part of a ritual of faith when the night entwines with the day to remain bright

immaculate like the Virgin

the shirt is floating towards the place

Descîntec

pe apa curgătoare

la pătrarul Lunii

plutește cămașa de descîntec

cu ea scapă de deochi/ de vrăji negre

firava/ blonda copilă

cămașa de in/veche/purtată multe anotimpuri

este aruncată peste ape

într-un ritual de credintă

la vremea cînd seara-i încă îngemănată cu ziua

spre a rămîne luminată

curată ca Precista

cămașa plutește spre locul

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

32

where dogs
never bark
roosters don't crow...

unde cîinii nicicînd nu latră cocoșii nu cîntă...

***

***

the length of the hair doesn't cast shadow
either
only you and your hand do
i am listening to the crickets/ proof of the ash

the ship of the tiberias is sailing full of confidence the morning reveals itself to be blue i clothe myself with the seawaves

we are all lost in the ashram

lungimea părului nu ține
nici umbră
doar tu și mîna ta
ascult greierii/ dovadă a cenușii
sîntem rătăciți în ashram

corabia tiberiadei navighează încrezătoare în dimineața ce se arată sinilie mă îmbrac în valuri

33

1	• 1		1	1 1	1 1	1 •
	11/0	110	0.770	$d \circ$	In	hine
	IVC	111	$\mathbf{n}$	uo	IU.	hins
					-r ·	

precum delfinii înamorați

you have gleaming/ round breasts

you collect dark treasures

beneath the north wind

we hide memories

how drained is the dignity of the ascension

the momentum is left dispossessed

***

ai sînii strălucitori/ bombați aduni comori întunecate sub vîntul nordic ascundem amintiri secătuită-i demnitatea înălțării

fără patrie rămîne îndemnul

we are headed for the lonely morning
the lover turns her face away from me
she leaves me/ for the umpteenth time/
with spikes of light rammed

mergem către însingurata dimineață
iubita își întoarce fața
mă lasă/ a cîta oară/
cu ţepușe de lumină

***

34

نا ما مدنا	عممن مما	: - 1-1	1	L L1L .	
into t	ne insat	iabie mu	rkiness (	or the	e volcano

în gura nesătulă a vulcanului

în aur sufletu-mi te-mbracă

întreaga ta făptură

și sînii tăi întrebători

sparg aerul

ca primăvara florile de măr

și-n mirodenii orientale

pe tăvi de alabastru stă culcată

in gold and oriental spices

my soul clothes you

your whole being

is lying on alabaster trails

and your quizzical breasts

are poking at the air

as spring does to apple flowers

ne-am culcat sub marele ulm/ împreună

în plină amiază

vestea cea bună hrănea lacome albine

de sînziene

(într-un timp cu vînt/ cu ploi/ cu miresme)

numărul nostru a crescut

we feel asleep under the great elm/ together in broad daylight the good news was feeding greedy bees on sînziene (on a windy/ rainy/ sweet-smelling weather) our number has grown

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vate

35

the crickets are	chirping their legs off
relentle	ssly
and the summe	er ends/ astronomically
another	cycle

you remain alive and normal
your chest bare
under the storms of the utopia

during the long season of ripening

***

tender looks/ I am thinking of you

transfixed

the winter is a blessing

it clothes you/ it covers you in snow

be as clean as the silver coin

greierii cîntă neosteniți

din brațele lor

și vara/ astronomic

încheie un ciclu

rămîi viu și normal

în lungul anotimp al coacerii

cu pieptul despuita

sub furtunile utopiei

***

tandre priviri/ gîndesc încremenit

la voi

iarna-i binecuvîntată

te acoperă/ te îmbracă în zăpadă

să fii curat ca banul de argint

Poems by **Cassian Maria Spiridon** Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

36

that washes your face/

ce-ți spală fața/

during the easter celebrations

la sărbătorile pascale

frozen stems

se înalță din omături

are rising from the snow

lujeri înghețați

now it is the time for them to receive us

acum să ne primească

a bed/ in a permanent swinging motion

un pat/ în permanentă basculare

how it wishes we were and we weren't on it

ce-ar vrea să fim și să nu fim în el

a bed of clouds and ice

un pat de nouri și de gheață

where the stars are drowned in milk

în care stelele sînt înecate-n lapte

it is the place where

e locul unde

the all-knowing fate brings us together

ca din altă lume

as if from another world

ne adună preaștiutoare soartă

you're sleeping/ open like a flower

tu dormi/ deschisă ca o floare

37

your sleep is deep/ one can barely hear your breath on your face/ waves of light are passing in your dream/ a sinless knight

ai somnul greu/ abia se-aude că respiri pe față/ trec valuri de lumină în visul tău/ un cavaler fără prihană

Translation Café, Issue **170** Poems by **Cassian Maria Spiridon**

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

38

Rigor mortis

Rigor mortis

you have the knowledge of the final meetings you attend them

/ not without fear

with a last word

of this world

afterwards

the eyes won't be able to see and the mouth will be shut forever the hand/ stiff/ will stop writing the world will start to forget me ai știința întîlnirilor finale le împlinești

/ nu fără spaimă

c-o ultimă vorbire

pe această lume

după

ochii nu au să mai vadă și gura-n veci va fi închisă mîna/ înțelepită/ va înceta să scrie lumea să mă uite va purcede

and yet și totuși

39

să contemple

the entire splendour will continue singing

intreaga ta splendoare va continua să cînte
through these lines

and through your eyes

/ as the gold from the autumnal leaf

/ ca aurul din frunza toamnei/
will continue/ to contemplate/

vor continua/ în adumbrirea pleoapei/

in the shadow of the eyelid

Poems by Cassian Maria Spiridon

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

40

To dogs and cynical people

Pentru cîini și pentru cinici

so many dear women and perfidious/ deceiving

personas

have passed for days and nights

they have climbed into dreams/

into the alcove bed

and the fire bower

they caught me/ in their game with their calves

and left me

like one leaves the autumn's vines

you want to light

to start a fire

from dying embers

that have lost their power to burn,

atîtea dragi muieri și ticăloase firi/

înșelătoare

s-au perindat prin zile și prin nopți

s-au cocoţat în vise/

pe patul din alcov

și în iatacul cel de foc

m-au prins/ cu gambele în joc

și m-au lăsat

ca vrejurile toamnei

tu vrei acum s-aprinzi

să faci o vîlvătaie

dintr-un tăciune aproape stins

ce și-a pierdut tăria

Poems by **Cassian Maria Spiridon** Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

41

the blazing colours

their glowing lights

culorile aprinse

lumina lui fierbinte

the whole dance is an irony

during which we move

you and me

you see/ how much wisdom

the dogs

are watching the entire whirl

they have/ a smile/ full of indulgence

in their eyes

o ironie e întregul dans

în care ne mișcăm

și tu și eu

vezi/ cu cîtă-nțelepciune

cîinii

privesc întregul zbucium

au/ în ochi/ un zîmbet

plin de-ngăduință

42

A place where the world begins

Un loc în care începe lumea

i have been looking for/

beaded turquoises

stone after stone

on winding streets

in the shadow of the Pantheon

they will have around your long neck

like chestnuts in the autumn

we are entering a world

embedded in stone

in interlaced layers

a place where the world begins

between heavy gemstones

neatly/ geometrically cut

turcoaze înșirate/

piatră după piatră

am căutat pe străzi întortocheate

la umbra Partenonului

vor locui la gîtul tău prelung

umbrite de părul/ la culoare

cum sînt castanele în toamnă

intrăm într-o lume

încustrată în piatră

în straturi suprapuse

un loc în care-ncepe lumea

între pietrele grele

lucrate curat/ geometric

43

spot treaded on by the steps of the adorers of the goddess Athena

loc străbătut de pașii adoratorilor zeiței Atena

we listen/ to the birds/ under the Greek sun/ in Agora/ at the shadow of the olive trees

ascultăm/ sub soarele grec/ în Agora păsări/ la umbra măslinilor

44

Uncertain like love

all the agglomeration of flowers

- in flowerbeds/ in palisades

in numerous/ shinny vases
arranged by strict rules/ the rules of ikebana
red/ blue/ white/ yellow...
trembling and fiercely fragrant
guarded by green leaves -

is overwhelming

but nothing beats your smile

guarded by the coral – white/ of your teeth not even the pink colour of the blushing/ cheek the touching of your chests

Incerte ca iubirea

toată aglomerarea de flori

- în straturi/ în palisade

în vaze numeroase/ strălucitoare aranjate după reguli stricte/ în ikebana roșii/ albastre/ albe/ galbene... tremurătoare și profund parfumate străjuite de frunzele verzi – este copleșitoare

dar nimic nu întrece zîmbetul tău

păzit de mărgeanul alb/ al dinților

nici culoarea rozalbă a obrazului/ împurpurat
de întîlnirea piepturilor noastre

45

gathered under the lovers' tent

from the first generation
we abandon ourselves to the silence
our eyes turned green

our bodies are nomads
uncertain like the love melted by the prayers
said between lovers/ you see me as Orpheus

adunați sub corturile îndrăgostiților din prima generație ne lăsăm îngemănați tăcerii cu ochii înverziți

trupurile noastre sînt nomade
incerte ca iubirea topită-n rugăciuni
între iubiți/ mă vezi ca pe Orfeu

46

Pastel Pastel

how simple everything can be like the sounds in a melody played in counterpoint like a toccata by Bach/ at sunset

and the acacia flower

placed by the lover

on the table

as an answer to questions

that will never open/ their gates

to shed light

the white bells/ with their sonorous organ-like perfume

strung on a green stem

cît de simplu poate fi totul ca sunetele în contrapunct ca o tocată de Bach/ în amurg

și floarea de salcîm

așezată de iubită

pe masă

ca un răspuns la întrebări

ce nu-și deschid/ în veci/ porțile

spre a ilumina

clopoțeii cei albi/ cu parfumul lor sonor

ca de orgă

adunați pe o tijă verde

Poems by Cassian Maria Spiridon

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

47

seem to be the key

par a fi cheia

***

***

a gigantic/ spinning ring

is digging dark blocks

a storm is stirring the inner Ocean

we will linger here for few days

the green land/ stretched on a tray

has gathered us

woman and man

at the fire of the autumn star

when the night's balance pans tilt

to the Moon's side/ that is fuller and more pinched by

desire/

un uriaș inel/rotitor

sapă în blocuri întunecate

o furtună mișcă Ocaenul interior

puține zile vom zăbovi aici

pămîntul verde/ întins pe o tipsie

ne-a adunat

femeie și bărbat

la focul zodiei de toamnă

în care talerele nopții se înclină

spre Luna/ mai plină sau ciupită

de dorință/

Translation Café, Issue **170** Poems by **Cassian Maria Spiridon**

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vate

48

a happy autumn/ like a plain
void of glory and wars
the grass cut by the redbreast robins,
their beaks in love with the passing life,
is high

we will see each other

face to face

/ in the world that is to come/in Jesus Christ's armpit

***

on a certain spring full with the excitement of a new beginning i knew that I no longer was a young man o toamnă fericită/ ca un plai
lipsit de glorii și războaie
e înaltă iarba tunsă de prigorii
cu ciocul lor înamorat
de viața trecătoare

ne vom vedea

față către față

/ în lumea care vine/

la subsoara Domnului Hristos

***

într-o anume primăvară

plină de încântarea începutului
am știut că nu mai sunt tînăr

Poems by Cassian Maria Spiridon

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vate

49

my heart was brimming over with what could have been joy or love the shuddering pain of loss or the pale coat of indifference the flesh stayed loving the soul was patient

i am asking where are you, rows of houses, going where are you, people and birds, traveling/ various species of animals you, trees and babbling leaves/ of grass where are you pilgrims going

so fervently and lively in what countries/ on what shores pulsa în mine o inimă care se revărsa putea fi bucurie sau dragoste cutremurătoarea suferință a pierderii sau palida haină a indiferenței carnea rămînea iubitoare sufletul îndelung răbdător

întreb unde mergeți voi șiruri de case unde vă călătoriți oameni și păsări/ animale diverse voi arbori și fire vorbitoare/ de iarbă către cine/ cu atîta fervoare și pline de viață

unde plecați voi călătoarelor

în care țări/ pe ce maluri

50

are voli stopping volir teet
are you stopping your feet

ostenite/ vă opriți pașii

de sus/ de foarte de sus

from above/ from very high above
a woman is watching
down to the valley/ how beautifully organized is
the sea of crosses
lower/ grazing/ there is a herd of cattle
on the border of the village

o femeie privește
în vale/ frumos rînduită
e mulțimea de cruci
mai adînc/ la păscut/ e cireada
la ieșirea din sat

after the herd of cattle/ there is the fair with people/ cars/ countless stalls

după mulțimea de vite/ e tîrgul cu oameni/ mașini/ numeroase tarabe...

there is only one woman on the hill the birthgiver exposed/ in the chaos / the melange of flesh and tools/ an eye that is watching e singură femeia pe-nălțime
născătoarea descoperă/ în vălmășag
/ acel amestec de carne și unelte/
un ochi ce priveghează

Translation Café, Issue 170 Poems by Cassian Maria Spiridon Franclated into English by MTTI Care death Inches Veta

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

51

Initiation Poem

with wings/ some and others/ to pray

Poem de inițiere

unii și alții/ pentru rugăciune

you/ the one who is wearing the living	tu/ cel îmbrăcat în hainele Tigrului
Tiger's clothes	celui viu
you flutter your mane in the rhythm of treading paws that are calling out	îți fluturi coama în ritmul unor pași care cheamă
gathering the clouds and tearing down the forests	adună nourii și sfîșie pădurile
at noon/ at sunset and during the entire day	la prînz/ în amurg și în tot lungul zilei
and the entire expanse of darkness	și toată cuprinderea de întuneric
an incantation is swelling your lungs	o incantație îți umflă plămînii
for the Sky's ears to hear/ hungrily	pentru urechile Cerului/ flămînde
you/ the one who is dressed in the Tiger's clothes	tu/ cu ale Tigrului vestminte
sweep the entrances/ you raise the dust	mături intrările/ ridici praful
you hide the fire of the cave/ they use to cover themselves	ascunzi focul peșterii/ unde se acoperă cu aripi

Translation Café, Issue **170**Poems by **Cassian Maria Spiridon**

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

52

from the pockets of the Orphan the tired,	din buzunarele Orfanului curg apele ostenite
rusty red, bloody waters	de culoare ruginie
are flowing	însîngerate

you/ the Tiger's life collector	tu/ strîngătorule de vieți ale Tigrului
have sowed the fields/ you have multiplied the questions	ai umplut țarinile/ ai înmulțit întrebările
the wells relieve the drought/ they bring the dread	fîntînile risipesc seceta/ aduc groaza
through the cold windows of the Moon	prin ferestrele reci ale Lunii
that washes its face/ here/ in the broad afternoon light	ce-și spală fața/ aici/ în plină amiază
until the god grabs its armour/ he's driving the stellar quadriga	pînă zeul își ia armura/ mînă quadriga stelară
with a length of knowledge	cu o lungime de cunoaștere

you/ the one who sow the Tiger's future/ you count the bones tu/ care însămînțezi viitorul Tigrului/ numeri oasele let the wheat count its flakes of coating lasă grîul să-și numere fulgii acoperirii we raise our hands/ we feel the drawers of confidence and envy

53

with all our fingers

practicants of fasting and isolation

who went through the puberty's forks

we recognize each other/ from inside the dried mouth

abandoned ourselves to one another

you/ tamer of the Cobra from the Tiger's fur change the butterflies/ sleep in the eye's abyss divided silicon doll/ the rolled void the table top is supported by its three legs the cloth of the table where we take glasses from hawk-like claws/ straight looks laying on the balance's shoulders of a perfect stability

you/ the spider breeder from among the Tiger's paws

pipăim setarele încrederii și invidiei practicanți ai postului și izolării trecuți prin furcile pubertății ne recunoaștem/ din gura secătuită abandonați unul altuia

tu/îmblînzitorul Cobrei din părul Tigrului schimbă fluturii/ dormi în abisul ochiului păpușă de siliciu divizată/ gol rostogolit pe trei picioare e tăblia fața mesei de unde luăm pahare mîini de uliu/ priviri drepte pe umerii echilibrului

tu/ crescătorul de păianjeni din labele Tigrului

al desăvârșitei stabilități

Translation Café, Issue **170** Poems by **Cassian Maria Spiridon**

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

54

gather your circumstances/ your refused deeds		
the Judge is sharpening the flight's feathers		
to see what is its underneaths		
don't let yourself become untangled		

the endless has a greedy breast

it is horrible

the dawn hasn't broken yet its waters will spare you of/ ague

adună-ți împrejurările/ faptele refuzate
Judecătorul ascute penele zborului
pentru aflarea dedesubtului
nu te lăsa cuprins

nesfîrșitul are pieptul lacom

e urîciune

încă nu s-au revărsat zorii pele lui să te cruțe/ de friguri

55

You, Runner

you/ who wear the Tiger's bells,
ears, and tassels/ the Bastard's hat
furthermore/ the tanned leather/ the high boots
and the copper nails
open the chest/ ventricle after ventricle

don't be afraid

of the hand that spares

it takes your scales

you, follower of the secret,

beggar of the whole

stand up/ acknowledge the one that is as great as the Skies

Alergătorule

tu/ care porți clopoțeii Tigrului
urechile și ciucurii/ pălăria Bastardului
mai mult/ pielea tăbăcită/ ciubotele înalte
cuiele de aramă
deschide sipetul/ ventricul după ventricul

nu-ți fie teamă

de mînia ce curăță

îți ia solzii
însoțitor al tainei

cerșetorul întregului

ridică-te/ recunoaște pe cel mare cît Cerul

56

born on Resurrection Day and ending up in hell

născut de Înviere și nimerind în iad

you were born on Resurrection Day when all the people/ animals/ plants a cloud of insects/ fish are surrounded by the Light

the clearer your head is
the sharper you hear them
your feet/ are reddened
on each of their sides

like the resistance members brought
to interrogatories
and the soul's flesh/
entirely shredded

ești născut de Înviere
cînd oameni/ animale/ plante
gîzele puzderii/ peștii
sînt toate cuprinse de Lumină

cu cît mai limpede ai mintea
îți simți mai ascuțit
tălpile/ de-o parte și de alta
înroșite

ca de la bastoanele primite
la anchete
și carnea sufletului/
pe de-antregul sfîșiată

57

like the sea's eye/ at dusk

hanging from the sun rays' claws

you see the world scattered

there's no room/ it's impossible

to spend your entire dowry/ moment by moment

without getting/ anything in return

burning/like a pyre

where the hand is resting

you see/ the Man hanging there

being born on Resurrection Day

and ending up in hell

the shirt woven with your days/ has been ripped off of you

you remain naked

ca ochiul mării/ în apus

de căngile de raze

vezi firea risipită

n-ai loc/ nu-i chip

dă-ți cheltui/ fără rest

întreaga zestre/ clipă după clipă

iluminat/ ca un rug

în care mîna odihneşte

vezi/ Omul suspendat

născut de Înviere

și nimerind în Iad

cămașa ta de zile/ ți-a fost smulsă

rămîi gol

Poems by Cassian Maria Spiridon

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

58

as the day you were born/ on Resurrection day	precum la naștere/ în dimineața Învierii
but/ you and me	dar/ eu cu mine
are no longer in communion	nu mai sînt în comuniune

***

we are waiting for the future to reveal

its full name

the paths where/ day and night

the moment is rolling

like a wheel of light

that has no axle or spikes

aşteptam ca viitorul să-şi spună

întregul nume

cărările pe unde/ zi şi noapte

rostogolită-i clipa

precum o rază de lumină

fără osie şi fără spite

we are sitting unmoving/ in a torture chair stam nemişcaţi/ în scaunul de tortură i want a unicorn to come să vină o licornă

Poems by Cassian Maria Spiridon

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

59

a stitch has opened in the skies the Moon rays are pouring out of it as in water avalanches în norui s-a deschis o copcă pe unde razele de Lună se revarsă

precum în avalanșe apa

a tower/

o turlă/

is screwing itself in the skies and the evening is setting in like a creaking rug

se înșurubă în ceruri

și seara se-așterne ca un covor scîrțîitor

the soul is breathing it is enveloping the unicorn's sight

sufletul respiră

învăluie la inorog privirea

60

The discovery of the shadow

Descoperirea umbrei

it has clung to your feet the one that looks just like you lying on the ground

it steps before you it is a rug that life is laying out for you when the sunset comes

just discovered/ shadow

that you are struggling to get away from with an expression of shock on your face

on pavements and grey streets in the night's gleaming light there comes a moment ți s-a lipit de tălpi ceea ce-ți seamănă întocmai culcată pe pămînt

pășește în fața ta e un covor ce ți-l așterne viața cînd vine peste toți amurgul

umbră / abia descoperită

de care lupți să te lepezi
cu o uimire de-nceput de lume

pe trotuare și străzi cenușii în lumina tîrzie vine clipa

61

when your only companion remains your shadow

cînd nu-ți rămîne alături decît umbra

Translation Café, Issue 170 Poems by Cassian Maria Spiridon

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

62

The meeting of the god

Întîlnirea zeului

Poseidon is calling back the wind from the sea full of islands the old god is sending his blowers / against those who enter his temple/

the churning air/ its force
carries me/ through corners
the God of the Sea is possessed by a ferocious anger

it has sunk ships none of the ships that have gone on sea is now docked at the shore! Poseidon cheamă vîntul
din largul plin de insule
bătrînul zeu trimite suflătorii
/ în contra celor care-i calcă
templul/

aerul învolburat/ puterea lui mă poartă printre coloane cumplită mînie stăpînește pe regele Mării

are corăbii înecate dintre cele plecate în larg niciuna la țărmuri acostată!

Poems by **Cassian Maria Spiridon** Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

63

***

or/ forgotten for centuries	or/ uitat de veacuri
abandoned between dolphins and sea cliffs	abandonat între delfini și stînci marine
when he hears the sound of footsteps	cînd aude pașii
he slips/ through the ruined columns	se strecoară / printre coloanele-n ruină
he makes his presence known forcefully	dă semn puternic
from between the winds cast away by	prin vîntul alungat de ape

***

you are/ among empty barrels/ te afli/ printre butoaie goale/ lonely singur

by the statue of an old ruler lîngă statuia unui vechi domnitor

the waters

hungry pigeons are flying in circles porumbeii flămînzi dau roată on benches,/ a couple of lethargic/ pensioners pe bănci/ apatici/ cîţiva pensionari (having left their homes/ after a long winter (ieşiţi/ după o lungă iarnă

Translation Café, Issue **170**Poems by **Cassian Maria Spiridon**

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

64

when the buds pierce

through the thick skin of the trees)

they gathered/ make themselves heard

under the tree of life

it brims over

from the master of the sphere

as from the altar that stores the chrism

the whole Spirit of the Secret

on Resurrection Sunday

among metal train tracks and goods trains

forgotten

the celandine raises its/ yellowed/

face of light

la vremea cînd mugurii străbat

prin pielea groasă)

sînt adunați/ spre ascultare

sub arborele vieții

de la stăpînul sferei

ca din altarul purtător de mir

se revarsă

întregul Duh al Tainei

de sărbătoare Învierii

printre șine de fier și vagoane de marfă

uitate

rostopasca își ridică/ îngălbenită/

fața ei de lumină

Poems by Cassian Maria Spiridon

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

65

An unequal fight	O luptă inegală
I	I
Helios is sending the mortals	raze lungi/ posomorîte
long/ sad sun rays	căzute peste ochi
that fall on their eyes	trimite Helios către muritori
П	II
at dawn it cleans/ its golden face	în zori se curăță/ pa fața-i aurită
of clouds	de nouri
and it slowly makes its way/ through the waves	și-ncet cărarea/ pe valuri/
towards the shores	către țărmuri își îndreaptă
a sphere/ red at first/	o sferă/ la-nceputuri roșie/
it darkens	întunecată
becomes hotter, to incandescence	se-ncinge pînă la incandescență
the Ocean awakes/ it sends its waves	Oceanul se trezește/ își trimite valuri

Poems by Cassian Maria Spiridon

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

66

the path, that the sun is laying over the waters,	pe spinarea lor saltă calea
before the adorers of the east,	ce soarele așterne peste ape
is bouncing on their back	către închinătorii răsăritului

Ш Ш stricken/ with long regrets cuprins/ de lungi regrete that the sun at sunset ce ziua-ntreagă le adună gathers all day long soarele-n apus over the Ocean/ it pulls towards itself peste Ocean/ își trage către sine the path of fire/ that is becoming more and more drained calea de foc/ tot mai secătuită you can barely see it abia de se mai vede but the disc/ now red dar discul/ de acuma roşu buries its face in clouds of sadness fața își îngroapă în nouri de tristețe in the great Ocean of the night/ flooded with waters în marele Ocean al nopții/ potopit de ape

Poems by Cassian Maria Spiridon

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

67

peste tot doar mîna lungă și uscată a uitării

IV	IV
the final stream of light envelopes the abandoned	ultina lumină învăluie Cetatea
Citadel/	părăsită/
cobblestones/ houses/ palaces/ once stately	pavaje/ case/ palate/ falnice cîndva
are now neglected/	sînt astăzi paragină/

the long and dry hand of oblivion is present everywhere

V

the sea is devouring even the last slice

of the red disc

i am left with the crepuscle and the scent of seaweed

a breeze is rushing to the shores

din discul roşu

şi ultima felie o înghite marea

am rămas cu înserarea şi mirosul de alge

o briză aleargă către maluri

cast away by the murmuring restless alungată de apele ușor fremătătoare

waters/ it breathes tiredly neliniştite/ respiră obosită

along with the soul that is still accompanying me ca sufletul ce încă mă-nsoțește

Poems by Cassian Maria Spiridon

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

68

VI	VI
----	----

the evening is allowing itself to be conquered seara se lasă cotropită
swallowed by the dark mouth înghițită de gura întunecată
that is rising greedily from the Ocean ce se ridică lacomă din Ocean
an unequal fight/ against a gigantic Dragon o luptă inegală/ c-un uriaș Balaur
that pulls down the starry curtain of the night ce trage cortina înstelată a nopții

VII

the Archangel/ that was left on the shore

is moving/ through the fog

se mişcă/ prin ceața

that is timidly enveloping the entire beach

his wings that are tying the heart and the thought to the earth

are fluttering

Arhanghelul/ uitat pe țărm

se mişcă/ prin ceața

Ce-nvăluie timid întreaga plajă

cutremurate îi sunt aripele

ce leagă de pămînt/ inima și gîndul

***

69

we are climbing the mountain followed by sister penance (she understands more than we are capable of)

into the valley/ the graveyard is ready/ it is waiting patiently just like the Mountains and the Ocean all of them are understanding/ like the mothers who are waiting for their babies

(they are marching without a trace/
without fears and naked
through the desert that is full of holes and sweat
they are born from the sky
lost among spirits)

urcăm pe munte
cu penitența surioară
(ea înțelege
mai mult decît suntem în stare)

în vale/ cimitirul
este pregătit/ așteaptă răbdător
precum Munții și Oceanul
cu toții îngăduitori/ ca mamele
ce își așteaptă pruncii

(ei umblă fără urme/
fără spaime și goi
prin pustiul plin de gropi și sudori
sînt născuți din văzduh
rătăciți printre duhuri)

Poems by Cassian Maria Spiridon

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

70

mother mamă

your image/ on water edges imaginea ta/ pe margini de ape

is crossing the light străbate lumina

you are ascending/ it is getting more and more difficult to see te înalți/ te văd tot mai greu

us

i am blinded sînt orbit

by too much whiteness de alb peste alb

i stay humble rămîn smerit

the ascent ends urcuşul se termină

of the snow a ninsorii

under the widowed/ orphaned sky sub cerul văduvit/ orfan

71

It is the hour when the plane flies by

I am enveloped in cold/ the crickets are chirping over hills and houses/ at ten o'clock at night the airplane flies by lingering at the end of the world here/ where all the stars are put in order my life is dotted with knots a different one catches me tighter/ every time

caught in air traps
only you and your heart can understand
a hand is knotting itself around the lifeline
and pulls out

like sea creatures in fish nets

bullet after bullet

E ora cînd trece avionul

sînt cuprins de răcoare/ greierii cîntă

peste dealuri și case/ la orele zece din noapte

trece avionul

rămas în marginea lumii

aici/ unde stelele toate sînt rînduite

am viața punctată cu noduri

mereu altul mă prinde/ mai strîns

ca pe vietățile mării-n năvoade

prinse în capcane de aer doar tu și inima ta înțeleg o mînă se-nnoadă pe linia vieții și trage

glonț după glonț

Poems by Cassian Maria Spiridon

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

72

it is the hour when the plane flies by

its deafening roar/ in the sky and the crickets/ with their chirping forearms are conquering the night

i see my hands

as for the first time

i have long fingers

so that I am can know my limits/

my knees are God's servants

i have thin phalanges

the joints in the first hand are swollen

the nails

e ora cînd trece avionul

vuietul tot mai surd/ în văzduh

și greierii/ cu antebrațe cîntătoare

cuceresc noaptea

îmi văd mîinile

ca pentru prima oară

am degetele lungi

spre a-mi cunoaște limita/

genunchii întru Domnul slujitori

am falangele subțiri

la prima cu-ncheieturile umflate

la unghii

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

73

have well-defined lunulas

lunula bine conturată

a limewash-white on the rosy surface/
with swollen veins/ an accentuated landform
a fist the size of the heart

un alb de var pe-ntinderea rozalbă/
cu venele umflate/ un reflief accentuat
cu pumnul cît inima de mare

the lines are visible in the palm

they are all slipping through the mountains

visible from afar

în palmă sînt liniile clare toate se strecoară printre munții vizibili de departe

a changing geography

from the height we watch
the whole twisting and turning

o geografie schimbătoare după înălțimea de la care privim întreaga șerpuire

a geometry lacking all sort of things
semicircles and ovals
parallel/ interlined

o geometrie plină de elipse de semicercuri și ovale linii paralele/ încrucișate

74

or astray lines
triangles and trapezes
twisted squares

a beloved breast takes shelter

cavities where

sau răzlețe
triunghiuri și trapeze
pătrate deformate
scobituri în care
un sîn iubit își află adăpost

8 - 19 - -

75

On one morning

Într-o dimineață

so many problems can be fixed with a bullet and yet so many more remain

remain waiting

like the night that is dreaming the morning's arrival and love to hold its lover in its arms

there are bullets and there are guns and shooters to press the trigger there are wonderful moments that pass/ like the immortal grass

the hearts are fair

from which an army of eyes/ as many as the stars

before the Skies

atîtea lucruri se rezolvă cu un glonte

și atîtea încă mai rămîn

în așteptare

ca noaptea ce visează dimineața

și iubirea pe iubitul ei în brațe

există gloanțe și există arme

și trăgători s-apese

există clipe minunate

ce trec/ ca iarba cea nemuritoare

juste sînt inimile

în fața Cerului

de unde ochi puzderie/ cît stelele mulțime

Poems by Cassian Maria Spiridon

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

76

are resting/ resting on humble foreheads

stau/ stau peste creștete smerite

pressed foreheads/ heated bodies

are feeling for each other/ the all-knowing hand is leading them

lipite frunți/ înfierbîntate trupuri

se caută/ mîna știutoare le îndrumă

streams of water are swirling inside my brain

they are not giving me a chance

they are flowing down from the mountain

sweeping trees and stones

rips off hearts

driving them far/

far away

o adunare de ape se-nvolbură-n creier

nu-mi dau nici o şansă

se revarsă din munte

mătură arbori și stînci

smulge inimi

le mînă departe/

departe

it remains

that feeling/ when the sun hasn't risen yet

rămîne

acel sentiment/ cînd soarele încă n-a apărut

Poems by Cassian Maria Spiridon

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

77

but its light/ more and more intensifying is tearing the night apart/ brings coldness with it a feeling that everything can

/ start over/

thousand times/ more vigorously

in spite of all these

you are carrying on your back

- gathered in knots

frozen at peaks and bright in their fall -

your life doings

well past my youth's cross

i am holding a bird cage

for the raven that won't come

dar lumina lui/ tot mai sporitoare

sfîșie noaptea/ așază răcoare

un sentiment că totul poate

/ de la capăt /

cu înmiită vigoare/ să-nceapă

cu toate acestea

ai în spate

adunate în noduri

congelate în creste și luminoase căderi

faptele vieții

trecut de crucea tinereții

port o colivie

pentru corbul ce va să nu vină

Poems by Cassian Maria Spiridon

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

78

***

a mechanism that self-devours itself is grinding/ moment by moment/ the possible it materializes out of thin air/acquires a body from the cosmic dust/ from ashes it grabs life by its throat on the field that is covered with grass / a moving marble/

it allows itself talked about by a river that digged its eternity in clay

here it officiates with a sealed mouth frightened eyes/ it is looking

un mecanism ce se autodevoră îşi macină/ clipă de clipă/ posibilul se întrupă din aer/ capătă corp din praful cosmic/ din pulbere se ia de gît cu viața pe cîmpul proaspăt înverzit / o marmură-n mișcare/

***

se lasă vorbit de un rîu ce și-a săpat eternitatea în lut

aici oficiază cu gura astupată cu ochii înspăimîntă/ caută

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

79

the hour of unfavour/ shall arrive	veni-va ceasul/ neîngăduinței
with clay wings	cu aripi de argilă
of future reptile-bird	de viitoare pasăre-reptilă
it descends/ it arrives from the heights of the skies	coboară/ vine din înalturi
it blooms	înflorește

it will keep them/ it is certain/ it is a battlefield își va păstra/ e sigur/ e un loc de bătălie

***

the sun's carriage cu uimitoare viteză
has crashed behind the cliffs după stînci s-a prăbușit
with an incredible speed carul soarelui
dragging the reddened light's bedding after it into the abyss trăgînd în prăpastie cearceaful înroșit al luminii
the prophesying, crisp shadow of the night/ is coming în loc vine umbra răcoroasă/ prevestitoare
to replace it a nopții

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vate

80

unloosed from day's girdle

the evening's ink bottles are overflowing

they are enveloping the planet

invading plains and palaces

only the mountain's contour/ on the red sky

still bears the traces of the fall

like a dear memory

you have left behind completely

the heat of the day dies away in the night's arms

the grass blades have hidden in the ground/ thirsty

the Moon shows its tumid face

from among the toxic/ phosphorus clouds

the anxiety/ just like the evening/ is

silently enveloping me

desprinse de la brîul zilei

călimările serii revarsă

cuprind planeta

invadează cîmpii și palate

doar conturul muntelui/ pe cerul roș-vînăt

mai poartă urmele căderii

ca o amintire îndrăgită

de care nu te-ai despărțit cu totul

căldura zilei se stinge în brațele nopții

firele de iarbă s-au ascuns în pămînt/ însetate

printre norii de fosfor/ toxic

Luna își arată o față tumefiată

mută/ îngrijorarea/ precum seara

mă-mpresoară

81

I am intoxicating

the sun is setting/ it is descending in the romanian plain withering/ after the harvest gently/ content it is laying down under the last of its rays

under the long autumn's arm burdened by tears we are marching through the evening's wound shivering with the future cold

like a woman who has given birth to enough babies

our heads are uncovered/ as if we are participating in a funeral procession we are welcomed into the pallor's arms above us/ the Moon's sickle is rising

incisively

Sînt amețitoare

soarele coboară/ se scufundă în cîmpia romînă îngălbenită/ după recoltă

blînd/ împăcată se așterne sub ultima rază ca o femeie împlinită de nașteri

sub brațul lung al toamnei îngreunați de lacrimi

înaintăm prin rana serii înfiorați de frigul viitor

avem capetele descoperite/ ca la cortegiu

sîntem primiți în brațele palorii deasupra se înalță/ tăioasă secera Lunii

82

soon
the snow will fall
like powdered sugar/ sifted over grooves
the grooves are enormous/
endless in length
they seem slices/ from Gaia's wedding cake
they are intoxicating
like metaphysics/

laying there frozen with cold

în curînd
ca o pudră de zahăr/ peste brazde
cade zăpada
sînt brazde uriașe/
nesfîrșite în lungimea lor
par felii/ din tortul de nuntă al Geei
așa încremenite în frig
sînt ameţitoare/
ca metafizica

83

Interview with the poet Cassian Maria Spiridon

Interviu cu poetul Cassian Maria Spiridon

Mr. Cassian Maria Spiridon, first of all, I would want to thank you for accepting to answer to my questions and to take part in this programme I am enrolled in, that is to interview you, brings me immense joy.

Domnule Cassian Maria Spiridon, aș dori, mai întâi de toate, să vă mulțumesc că ați acceptat să-mi răspundeți la intrebăr și să luați interview. The opportunity that I was offered through the MA parte la acest interviu. Mă bucură foarte mult oportunitatea pe care programul de masterat pe care l-am urmat mi-o oferă, aceia de a vă intervieva.

When did you first find out that you had the vocation for being a poet, given the fact that you had initially chosen to work in the technical sector? When did you write the first poem of your career / life? When you first did that, were you thinking that you would become a poet or the whole process was a spontaneous act?

When I learnt to read, at the age of seven, I bought a

Când ați descoperit că aveți vocație de poet, având în vedere că dumneavoastră, inițial, ați ales domeniul tehnic? Când ați compus primul poem din cariera / viața dumneavoastră? Atunci când ați făcut acest lucru, vă gândeați că veți fi și poet sau totul a fost un act spontan?

Cînd, la şapte ani, am fost alfabetizat mi-am procurat couple of small diaries where I would write, every day or every nişte agende mici în care notam zilnic sau cînd credeam de time I thought it was necessary, what I thought it was cuviință ceea ce după mintea mea de atunci părea important,

84

important back then. Things of little importance, such as: "My gen: Am fost cu mama în vizită la tanti Maria, croitoreasa. La ea mum and I paid aunt Maria, the dressmaker, a visit. There I ate poale- am mîncat "poale-n brîu" etc. etc. și multe alte năzbîtii. n brâu, etc. etc." and many other tricks I used to do as a child. Agendele, normal, s-au pierdut. Lecturate acum ar fi fost de tot The diaries are, of course, lost now. They would raise a laugh if hazul. someone read them now.

It was then when I first discovered the joy of reading. I have been an insatiable reader ever since. I think that one of the atunci un cititor insatiabil. Cred că o primă condiție pentru un first conditions for a person to become a writer is to possess the scriitor este să aibă talent de cititor. Îndeplinită această condiție, capacity of being a good reader. If this condition is met then all rămîne să fie hărăzit... a scrie. he must do is be predestined to ... write.

Towards the end of my high school years, when I felt that I had something to tell, I started writing. In the first year of am început să scriu. În primul an de facultate am trimis poeme college, I sent a couple of poems to the Cronica magazine, to Iași la Cronica din Iași și România literară din București, m-am dus and to the *România Literară* magazine, to Bucharest. I personally personal la *Amfiteatru* – eram student politehnist în Capitală. attended the meetings held by the Amfiteatru cultural magazine - I was a student at *Politehnica* in the capital at that time.

I have noticed that the themes you explore in your poems are

Tot atunci am descoperit cartea. Am fost și am rămas de

Către sfîrșitul liceului, cînd am simțit că am ceva de spus

Am observat că temele pe care le abordați în poeziile among the most diverse. Are there some predilect themes that you dumneavoastră sunt dintre cele mai diverse. Există totuși anumite

Translated into English by MTTLC graduate Izabela Vațe

85

always address to when you write your poems?

The predilect themes are identical to the ones present in any poet's poems: life, death, love, sadness, melancholy ... the viață, moarte, iubire, tristețe, melancolie... dar fiecare le only difference is that every poet makes them wear his own îmbracă în cămașa lui proprie. shirt.

Where do you find your creative inspiration? Does it appear spontaneously or is it the result of an entirely conscious process?

Inspiration, the muse, as it is called, comes whenever it with the text soon follows, which is a conscious one and mai bună înțelegere posibilului cititor. through which we try, as much as that is possible, to offer the reader an as good as possible understanding of it.

As I was gathering information about you, trying to

teme predilecte, la care apelați mereu atunci când vă scrieți poeziile?

Temele predilecte sunt aceleași, abordate de orice poet,

Unde vă găsiți inspirația creatoare? Vine spontan sau este rezultatul unui proces conștient?

Inspirația, muza, cum e știut, vine cînd dorește... wants ... I can deal with a strong emotion that wants to become Oriunde, oricind mă pot întîlni cu o emoție care se vrea poem. a poem anywhere and any time. "The first verse," says Valéry, Primul vers, spune Valéry, ţi-l dăruieşte Dumnezeu, după, "is offered to you by God after the poem has been put away in the poemul stă în sertar și cînd emoția s-a "răcit", urmează lucrul drawer and it has 'cooled down,'" then the process of working pe text, unul constient prin care asigurăm, pe cît posibil, o cît

Culegând informații despre dumneavoastră, încercând să understand better the cultural and political context you performed înțeleg mai bine contextul cultural și politic în care v-ați desfășurat

86

took place during the communist regime. Tell me, how difficult was it scriitoricească s-a desfășurat în timpul regimului comunist. Spunețifor you to find your personal identity during a regime whose survival mi, cât de dificil v-a fost să vă găsiți identitatea într-un regim a cărei was conditioned by censure and oppression?

I wrote without paying attention to the regime's requirements. I decided not to publish anything and wait for "a făcut nici un compromis. Am preferat să nu public, să aștept o window to open" and, every two years or less often than that, "fereastră" și la doi ani o dată sau mai mult, cînd poemele when the poems I would suggest be published could "slip" into propuse se puteau "strecura" în reviste printre scurtele pauze the pages of the literary magazines, during the short breaks fără "salutări" partinice. from the usual biased "salutes".

I had to wait six years after winning the editorial début didn't succumb to the pressure put on me by the management poeme "adecvate". of the publishing house to "offer" them more "adequate" poems to be published.

I republished my uncensored début volume thirty years case study on how censure worked during Communism.

your literary activity, I found out that most of your writing activity activitatea, am aflat că mare parte din activitatea dumneavoastră însăși supraviețuire era condiționată de cenzură și opresiune?

Am scris fără a ține seama de cerințele regimului. Nu am

A durat șase ani de la cîștigarea concursului de debut competition for my first poetry volume to be published, volume editorial pînă la apariția volumului, bine "hăcuit" de editură, that was thoroughly censured by the publishing house, but I dar nu am cedat presiunii conducerii editurii de a "oferi"

Am publicat după trei decenii, în 2015 cartea de debut later, in 2005, in parallel with the one that passed through the necenzurată în paralel cu ce a trecut prin furcile editurii. Poate Caudine Forks of the publishing house. It could be used as a fi luată ca studiu de caz despre cum funcționa cenzura comunistă.

87

How hard was it for you to start a family during that period? What decision did you take on what education to offer your two children? What did you teach them? Did you teach them to defy the censure or obey to it, in order to protect them from the consequences that so many people had suffered before them?

We had known each other ever since high school. We got married when we were still in college. We have a daughter and căsătorit. Avem o fată și un băiat. Fata a terminat medicina iar a son together. Our daughter has graduated from the Medical School and our son from the Faculty of Economic Sciences.

In '89 our daughter wasn't fourteen yet and our son was nine years old but they do remember the long queues in front of dar tin minte şi acum cozile la Alimentară. Alimentară.

Given the fact there had been numerous other people, part of the Romanian intellectuals, who had been offered and accepted, some of them out of fear, others willingly, to collaborate with the Securitate as informers, I would want to know whether you were made the same offer at some point in your career?

They tried but I refused them diplomatically.

Cât de dificil v-a fost să întemeiați o familie în acea perioadă? Ce decizie ați luat cu privire la educația pe care să le-o oferiți celor doi copii ai dumneavoastră? În ce spirit i-ați educat? I-ați învățat să se opună cenzurii sau să se supună ei, pentru a-i proteja de consecințele pe care le-au suferit atât de multe persoane înaintea lor?

Ne-am cunoscut încă din liceu. În studenție ne-am băiatul științe economice.

În '89 fata încă nu împlinea 14 ani, iar băiatul avea 9 ani,

Având în vedere că au existat numeroase alte persoane, parte a intelectualității românești, cărora li s-a propus și au și acceptat, unii dintre ei din teamă, alții benevol, să colaboreze cu Securitatea în calitate de informatori, aș dori să știu dacă și dumneavoastră vi s-a făcut cândva o astfel de propunere?

Au încercat, dar i-am refuzat diplomatic.

88

What motivated you to keep your creative integrity and not generation as yours but also from the generations that preceded it, did?

I wanted and succeeded in maintaining my moral being constantly asked to make these kind of compromises, I compromisuri, am refuzat. refused.

Many of the books you have written focus on these acts of injustice and on the atrocities that the communist regime committed. drept temă aceste nedreptăți și atrocități înfăptuite de regimul Except for the hardships that most of the people living in this country suffered, did the communist regime affected you in any other way?

If the communist regime hadn't collapsed I wouldn't

Ce v-a motivat să vă păstrați integritatea creatoare și să nu allow your writings to be infused with the communist motifs, as permiteți ca scriitura dumneavoastră să fie infuzată de motivele countless men of culture, colleagues not only from the same comuniste, așa cum au făcut-o numeroși alți oameni de cultură, colegi de generație cu dumneavoastră, dar și din generațiile de dinaintea celei care a precedat-o pe a dumneavoastră?

Am vrut și am reușit să-mi păstrez integritatea morală, integrity, in staying morally unblemished. I chose to work in să rămîn cinstit sufletește. Am preferat să lucrez în producție, manufacturing, as they used to called it then, and not sell my cum se spunea atunci, să nu-mi vînd sufletul pentru o apariție soul for a fleeting appearance in a magazine. Although I was într-o revistă. Deși am fost permanent solicitat să fac astfel de

> Foarte multe dintre titlurile semnate de dumneavoastră au comunist. Exceptând privațiunile de care au avut parte majoritatea locuitorilor țării, v-a mai afectat în vreun fel regimul comunist?

Dacă nu se prăbușea comunismul n-aș fi putut să mă have been able to express myself as a writer, I wouldn't have exprim ca scriitor, nu aș fi putut publica cele peste patruzeci de

89

been able to publish more than forty books etc.

volume etc.

What do you think the society's attitude, especially the regime committed, should be and what measure should be taken to măsuri credeți că ar trebui luate pentru a evita repetarea lor? avoid these atrocities are committed again?

Without the process of lustration, of de-communisation, shadows. The only thing left is for the law to do its duty and for să fie responsabili și conștienți cînd votează. the voters to act responsibly and be aware of who they are voting for.

Care credeți că ar trebui să fie atitudinea societății, mai cu political class's attitude towards the horrors that the communist seamă a clasei politice vizavi de ororile pe care regimul le-a comis și ce

Fără lustrație, fără decomunizare nu vom ajunge la our society won't be able to attain social conciliation. Almost conciliere socială. Au trecut aproape douăzeci și șase de ani și twenty six years have passed and the old / new nomenclature tot vechea/ nouă nomenclatură dirijează politic direct sau din is still controlling the country directly or from behind the umbră. Nu rămîne decît ca legea să-și facă datoria și alegătorii

Are you disappointed in the way the events have taken place on the political but also cultural stage during the years that followed the Revolution of 1989? Do you think our society has recorded a Credeți că societatea a înregistrat un progres sau un regres pe plan cultural progress or suffered regress?

We are offered the freedom of speech, the freedom of

Sunteți dezamăgit de felul în care s-au derulat evenimentele pe scena politică, dar și pe cea culturală în anii care au urmat revoluției? cultural?

Avem asigurată libertatea de exprimare, libertatea de

90

Is it too little?

movement, our country is a member of the EU and the NATO. mişcare, suntem membri UE şi NATO. Să fie puţin lucru?

You state that more and more historians are admitting that *Iași is the first city where the Romanian Revolution of December 1989* started. Had there been moments when you were afraid, when you wished you hadn't tried to organize that peaceful protest? Did you organizați acest protest pașnic? V-ați dorit vreun moment să fi putut ever want, even for a moment, to be able to turn back time?

I don't regret my involvement in the Romanian Revolution of December 1989. I would have been terribly ashamed if I hadn't ar fi fost îngrozitor de rușine să nu fi participat la eliberarea de taken part in the liberation from the communism regime.

Taking a look back over the years, how easy is it for an aspirant writer / poet to become known now, than it was thirty years ago? I am talking about the steps an aspirant to this title needs to take and the content his work should have in order to have a successful writing și la conținutul pe care ar trebui să-l aibă opera sa pentru a reuși? career.

Self-affirmation conditions of a young aspirant are

Afirmați că tot mai mulți istorici admit faptul că Iași-ul este primul oraș în care Revoluția din decembrie 1989 ar fi început. Au fost momente în care v-ați temut și ați dorit să nu fi încercat să da timpul înapoi?

Nu regret implicarea în Revoluția din Decembrie '89. Micomunism.

Privind retrospectiv, cât de ușor îi este unui scriitor / poet aspirant să se remarce, în zilele noastre, față de acum treizeci de ani? Mă refer la pașii pe care trebuie să-i urmeze un aspirant la acest titlu

Condițiile de afirmare ale unui tînăr aspirant sunt firești natural today and incomparably more favourably. The literary astăzi și incomparabil de favorabile. Revistele și editurile

91

magazines and publishing houses are supporting débutantes.

The natural condition is to possess the necessary natural talent. As for the rest, everyone finds his own place according to his talents.

How does the reading public seem to you now than the one from thirty years ago, especially given the fact that the censure has de acum treizeci de ani, mai ales dată fiind dispariția cenzurii de orice disappeared completely from culture? Has the number of the poetry fel în cultură? A scăzut numărul cititorilor, vi se par mai interesați de readers decreased or increased, do they seem more interested in literatură? literature to you?

The poetry readers have always been few and ever since dissappeared, only those for whom poetry is a food for the soul, care poezia este o hrană sufletească de care nu se pot lipsi. without which they cannot survive, have remained.

sprijină debutanții.

Condiția firească este să fii atins de aripa harului. În rest, fiecare își află locul după dimensiunea talentului propriu.

Cum vi se pare publicul cititor de literatură actual față de cel

Cititorii de poezie au fost totdeauna puțini, iar în we have gained our freedom and the "lizards" have libertate, cînd au dispărut "şopîrlele" au rămas doar cei pentru

